

<u>Zmiana</u>	<u>Kształt obecny</u>	<u>Kształt postulowany</u>	<u>Korzyści z wprowadzenia kształtu postulowanego</u>
<p>Poszerzenie kognicji sądownictwa administracyjnego</p>	<p>Obecne wyliczenie aktów, czynności (niebędących decyzjami) i innych przejawów aktywności administracji poddanych kognicji sądów administracyjnych nie obejmuje wszystkich przejawów aktywności organów administracji, które kształtują sytuację podmiotową jednostki (por. art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.)</p> <p>Brak możliwości zaskarżenia do sądu wyjaśnień urzędowych (oprócz podatkowych interpretacji indywidualnych)</p>	<p>Zmiana określenia właściwości rzeczowej sądów administracyjnych, tak aby z jednej strony objąć nią te wszystkie akty publicznoprawne, które w sposób oczywisty oddziałują na sytuację prawną jednostek, a z drugiej wykluczyć rozpatrywanie skarg, jeżeli nie będzie to rzutowało na ochronę obywateli i innych podmiotów</p> <p>Kognicją sądów administracyjnych objęto by m.in. takich przejawów aktywności organów administracji jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) generalne akty administracyjne; 2) regulaminy zakładów administracyjnych; 3) określone czynności w toku postępowań kontrolnych prowadzonych wobec podmiotów sfery zewnętrznej przez organy administracji; 4) rozstrzygnięcia dotyczące kontroli sądownoadministracyjnych obwieszczeń Ministra Zdrowia dotyczące refundacji leków; i wiele innych. <p>Objęcie kognicją sądów administracyjnych wyjaśnień urzędowych (np. tych, które będą wydawane przez ministrów na podstawie ustawy – Prawo przedsiębiorców)</p>	<p>Poszerzenie prawa do sądu administracyjnego jednostek</p> <p>Zwiększenie ochrony jednostek i innych podmiotów (w tym przedsiębiorców, wobec których indywidualne rozstrzygnięcia są wydawane w oparciu o</p>

			urzędowe wyjaśnienia organów
Zmiana przepisów dotyczących właściwości miejscowej sądów pierwszej instancji	<p>Zgodnie z art. 13 § 2 p.p.s.a., do rozpoznania sprawy właściwy jest wojewódzki sąd administracyjny, <u>na którego obszarze właściwości ma siedzibę organ administracji publicznej, którego działalność została zaskarżona.</u> Wyłącznie w drodze odrębnego rozporządzenia Prezydent RP może przekazać wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu u rozpoznawanie spraw określonego rodzaju należących do właściwości innego wojewódzkiego sądu administracyjnego, jeżeli wymagają tego względy celowości.</p>	<p>Postuluje się wprowadzenie wyjątków (określonych co do rodzaju spraw poddanych kognicji sądów adm.), które podlegałyby odrębnemu określeniu właściwości miejscowej sądu.</p>	<p>Odciążenie WSA w Warszawie</p>
Zwiększenie liczby instancji w sądownictwie	<p>Obecnie istnieje dwuinstancyjny model sądownictwa</p>	<p>Część członków podzespołu proponuje model trójinstancyjny, zakładający utworzenie – poniżej obecnie</p>	<p>Propozycja ma w założeniu prowadzić do odciążenia</p>

administracyjny m (propozycja do dalszej dyskusji)	administracyj- nego	funkcjonujących wojewódzkich sądów administracyjnych – szczebla okręgowych sądów administracyjnych, powołanych do rozstrzygania w sprawach mniejszej wagi (sprawy pomocy społecznej, sprawy informacji publicznej, ale i sprawy przedsiębiorców, wymagające kontroli szybkiej, a także w zakresie bezczynności i przewlekłości)	wojewódzkich sądów administracyjnych w sprawach mniejszej wagi
Powołanie wydziałów wyspecjalizowanych sądu pierwszej instancji w strukturze sądownictwa administracyjnego	Brak tego typu jednostek w systemie sądownictwa administracyjnego	Wydziały wyspecjalizowane wojewódzkich sądów administracyjnych objęłyby swoją kognicją część spraw przekazanych dzisiaj do jurysdykcji sądów powszechnych (sprawy antymonopolowe i regulacji sektorowej), jak i spraw należących już do jurysdykcji sądów administracyjnych (sprawy własności intelektualnej, sprawy dotyczące obrotu papierami wartościowymi).	Stworzenie grupy sędziów powołanych do rozpatrywania spraw o specyficznym i złożonym charakterze (np. prawo własności intelektualnej, prawo papierów wartościowych itp.). Przejęcie jurysdykcji od sądownictwa administracyjnego spraw z zakresu ochrony konkurencji i regulacji sektorowej
Możliwość poszerzenia zakresu orzekania merytorycznego przez sądy administracyjne	W Polsce obowiązuje kasacyjny model rozstrzygania spraw przez sądownictwo administracyjne	Istnieje możliwość poszerzenia uprawnień do orzekania merytorycznego przez sądy administracyjne przy poszanowaniu treści art. 184 Konstytucji RP: 1) sąd administracyjny powinien orzekać merytorycznie w sprawie, gdy stan faktyczny jest pewny, albo gdy samodzielne ustalenie stanu faktycznego przez sąd uzasadniają względy szybkości, lub gdy zapewni to istotną oszczędność kosztów – i sprawa nie podlega uznaniu	

		<p>administracyjnemu organu lub przepis pozostawia rozstrzygnięcie sprawy temu uznaniu, jednak brak jest uzasadnienia do nieuwzględnienia słusznego interesu strony;</p> <p>2) umożliwienie sądowi wydania orzeczenia tymczasowego, gdy skarga zasługuje na uwzględnienie. Wskutek tego orzeczenia dalsze postępowanie sądowoadministracyjne ulega zawieszeniu na oznaczony czas, w którym organ administracji przedstawić ma sądowi projekt rozstrzygnięcia w sprawie administracyjnej uwzględniający wytyczne sądu zawarte w orzeczeniu tymczasowym wraz z pisemnym wyjaśnieniem, w jaki sposób organ naprawił wytknięte przez sąd błędy. Do twierdzeń organu mogą odnieść się strony;</p> <p>3) wprowadzenie instytucji umożliwiającej wymierzanie przez sądy administracyjne grzywien czy zasądzenia sumy pieniężnej nie tylko w nominalnej wysokości (jak ma to miejsce obecnie), lecz</p>	
--	--	--	--

		<p>przez powiązanie jej z okresem (np. 500 złotych za każdy dzień stwierdzonej bezczynności czy dalszej zwłoki w wykonaniu wyroku)</p> <p>4) za wprowadzeniem pierwiastków merytorycznego rozstrzygnięcia przez sądy administracyjne podążać powinna zmiana dotycząca kształtowania orzeczenia sądu administracyjnego. Obecnie składa się ono z sentencji i uzasadnienia. Elementem tego drugiego, w przypadku uwzględnienia skargi, są wytyczne dla organu. W praktyce sądów pojawiają się jednak uzasadnienia albo niezawierające wyraźnych wytycznych, albo niejasne, albo sprowadzające się po zawiłym wywodzie do obowiązku jego uwzględnienia w sprawie. Z tych względów wytyczne powinny być określone jako odmienny od uzasadnienia i samej sentencji element orzeczenia, w którym sąd administracyjny powinien szczegółowo i konkretnie opisać dalsze czynności, jakie podjąć powinien organ administracji, oraz jakie rozumienie określonych pojęć zobowiązany jest przyjąć</p>	
--	--	---	--

		5) zasadne wydaje się rozszerzenie możliwości zasądzenia przez sąd na rzecz skarżącego sumy pieniężnej w każdym przypadku uwzględnienia skargi , a nie tylko w przypadku skarg na bezczynność organu czy niewykonanie przez niego prawomocnego wyroku sądu administracyjnego	
Poszerzenie możliwości stosowania środków dowodowych przez sąd administracyjny	Brak możliwości rozpatrywania środków dowodowych przez sąd administracyjny w chwili obecnej	Sądy administracyjne powinny mieć możliwość przeprowadzania dowodów lub zlecenia organom przeprowadzenia dowodów – wskazanych w Kodeksie postępowania administracyjnego (są one bowiem dostosowane do specyfiki spraw administracyjnych)	Za konieczne uznać należy wprowadzenie ograniczonego uprawnienia do przeprowadzania środków dowodowych sądowi z uwagi na wprowadzenie elementów orzekania merytorycznego
Zwiększenie roli instytucji mediacji w postępowaniu przed sądami administracyjnymi	Instytucja mediacji występuje w postępowaniu sądowoadministracyjnym od 2005 r., jednakże nie jest w praktyce wykorzystywana	Usunięcie z p.p.s.a. postępowania mediacyjnego i przeniesienie go do odrębnej ustawy , która powinna obejmować także inne alternatywne formy załatwiania sporów administracyjnych. Należy zastanowić się, czy postępowanie mediacyjne (w zmienionym kształcie) nie powinno być obligatoryjnym postępowaniem przedsądowym (być może w niektórych sprawach), połączonym z autokontrolą rozstrzygnięć przed organami administracji (po wniesieniu skargi).	
Zwiększenie efektywności kontroli sądowej		1) możliwym i pożądanym jest również rozważenie wyraźnego objęcia niektórych	

		<p>kategorii spraw administracyjnych wyłącznie trybem tzw. postępowania uproszczonego, np. spraw z zakresu pomocy społecznej, czy też dostępu do informacji publicznej.</p> <p>2) proponujemy odpowiednio zmodyfikowane rozciągnięcie instytucji sprzeciwu w postępowaniu sądownoadministracyjnym na postanowienia wydawane na podstawie art. 61a oraz art. 149 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, jak również na decyzje odmawiające uchylenia decyzji dotychczasowej po wznowieniu postępowania (art. 151 § 1 pkt 1 K.p.a.) z uwagi na to, że strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu (art. 145 § 1 pkt 4 K.p.a)</p>	
<p>Wstępna kontrola skargi kasacyjnej</p>	<p>Obecnie brak</p>	<p>Proponuje się wprowadzenie rozwiązania, które dawałoby wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu możliwość odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w razie stwierdzenia nadużycia prawa do skargi kasacyjnej lub oczywistego braku usprawiedliwionych podstaw do jej wniesienia. W tym przypadku sąd orzekałby na posiedzeniu niejawnym w składzie trzech sędziów i na</p>	<p>Szybszy termin uprawomocnienia się rozstrzygnięcia administracyjnego.</p>

		postanowienie to służyłoby zażalenie.	
Przygotowanie do zawodu sędziego i doskonalenie kwalifikacji zawodowych	Kandydat do objęcia stanowiska sędziego sądu administracyjnego powinien wyróżniać się „wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej” (art. 6 § 1 pkt 6 Prawa o ustroju sądów administracyjnych)	Wprowadzenie wymogu odbycia kursu przygotowawczego z zakresu prawa administracyjnego w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, podczas którego kandydat pogłębi swoją znajomość prawa i postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego. Wychodzi to naprzeciw uwagom krytycznym sformułowanym wobec art. 6 § 1 pkt 6 Prawa o ustroju sądów administracyjnych przez Sąd Najwyższy.	
Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów sądów administracyjnych	Przyjęty dzisiaj model odpowiedzialności i dyscyplinarnej sędziów sądów administracyjnych różni się od modelu właściwego dla sędziów sądów powszechnych, co wynika z drastycznych zmian w przepisach dotyczących odpowiedzialności i dyscyplinarnej sędziów sądów powszechnych.	Ujednoczenie modelu odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów sądów powszechnych i administracyjnych.	